

A feladatokat írta:
Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs
Kozma Attila, Eger
Leskuné Bikki Dóra, Debrecen

Csapat tagjai:
.....

Lektorálta:
Kovács Lászlóné, Szolnok

Iskola:
.....
Beküldési határidő: 2023. január 10.

Curie Természetismereti Emlékverseny 3-4. évfolyam II. forduló 2022/2023.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Összesen	%	Javította
Elérhető	14	5	10	6	5	9	7	6	8	70 pont		
Elért												

1. feladat — Hortobágyi Nemzeti Park — TOTÓ 14 pont

1. Mikor alakult meg a nemzeti park?

- a. 1993   b. 1983   c. 1973

2. Hol van a nemzeti park igazgatósága?

- a. Hortobágy   b. Debrecen   d. Hajdúszoboszló

3. Az emblémájában szereplő élőlény neve.

- a. túzok   b. daru   c. nagy kócsag

4. Hazánk hányadik nemzeti parkja?

- a. első   b. második   c. harmadik

5. A Hortobágy arculatát mi formálta?

- a. vizek   b. szél   c. földmozgások

6. Mi a kurgán?

- a. őrhalom   b. lakódomb   c. sírhalom

7. Melyik évben kapta meg az UNESCO –tól a magyar Pusztát a „Világörökség” címet?

- a. 1999-ben   b. 2000 –ben   c. 2010-ben

8. Tervezője Povolny Ferenc. 1833-ban készült el. Építéséhez a követ Tokajból Tiszacsegéig hozták a Tiszán, onnét pedig szekerekkel szállították a helyszínre. Mi lehet ez?

- a. Hortobágyi csárda   b. Kilenclyükű híd   c. csongrádi Ellésmonostor

9. A Hajdúbagosi Természetvédelmi Terület féltett kincse:

- a. nagy pele   b.nyugati földikutya   c. erdélyi tarsza

10. Léggöroptikai jelenség, amelynek során a távoli tárgyakról nem a valódi helyükön és/vagy helyzetükben látunk képet.

- a. délibáb   b. északifény   c. halo jelenség

11. Melyik állatot takarják az alábbi kifejezések? cigája, purzsa, riskás

- a. juh   b. kecske   c. disznó

12. Miről volt híres Angyal Bandi?

- a. ő építette a Kilenclyükú hidat
b. a leghíresebb gulyásszámadó volt
c. híres betyár

13. Mit terelt a csürhész?

- a. juhokat   b. lovakat   c. disznókat

14. Melyik élőlény látható az 50 forintos pénzermén?

- a. nagy kócsag   b. magyar kikerics   c. kerecsensólyom

2. feladat — Hortobágyi Nemzeti Park — Képfelismerés
Milyen élőlényeket látsz a képen? Nevezd meg őket!

5 pont

.....

.....

.....

3. feladat

10 pont

A Föld egészségéért és az ökológia lábnyom csökkentése érdekében fontos a szelektív hulladékgyűjtés. A szóhalmazban keresd meg a hulladékokat és írd őket a megfelelő színű helyre! A szóhalmazban nyolc irányban keresheted a szavakat! (vízszintesen, függőlegesen és átlósan oda-vissza)

A	J	O	T	O	S	J	T	M	V	V	J	W	S	G	K	J	K	U	H
U	J	W	T	E	L	E	F	O	N	K	Ö	N	Y	V	Q	O	A	H	B
A	H	E	V	P	T	O	C	H	U	N	I	H	A	T	N	W	G	L	R
J	O	G	H	U	R	T	O	S	D	O	B	O	Z	Z	G	E	Q	V	C
E	P	Y	I	D	L	Z	E	M	S	O	L	N	E	S	V	C	O	R	G
C	V	T	K	M	X	B	N	S	E	H	B	R	N	Ü	K	Z	U	Q	F
X	C	P	P	Z	W	G	C	P	C	L	V	D	S	D	B	Z	W	T	H
Q	I	U	A	K	Ö	Á	E	V	B	D	E	E	R	S	R	X	U	W	K
L	U	T	U	L	G	L	U	H	O	U	T	A	Z	Z	U	Z	M	S	Q
H	K	Y	E	R	Ó	T	D	B	A	T	K	E	Z	P	P	P	V	E	G
K	X	Z	O	L	T	R	O	S	Ö	R	R	J	I	U	F	B	M	M	R
I	A	F	K	R	C	Z	Ó	F	É	K	K	H	T	S	R	B	V	A	H
E	A	E	E	Z	D	O	E	Z	P	G	C	V	O	S	B	E	Z	Y	C
F	T	D	H	N	S	B	W	O	S	E	H	X	T	T	V	C	C	E	G
K	Y	R	K	K	É	D	A	R	A	M	K	É	T	S	E	F	E	D	A
C	J	Y	C	G	F	W	Z	B	L	M	F	Z	J	P	U	I	H	K	P
Z	G	F	K	S	M	X	O	D	U	J	P	T	Y	S	B	X	P	Q	Q
J	I	Y	S	H	J	X	E	R	Q	P	J	Z	O	E	U	X	Z	F	P
I	R	S	F	R	W	S	H	K	C	A	L	A	P	T	E	P	H	O	W
S	Q	U	G	R	H	N	C	J	P	T	W	M	E	Z	P	F	U	X	D

.....

.....

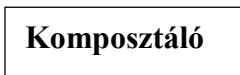
.....

.....

.....

.....

4. feladat

6 pont

Földünkért sokat tehetünk egy kis odafigyeléssel. A mondatokban lévő anagrammákat (rakd sorba az összekeveredett betűket) fejtsd meg! Ha az így kapott jó tanácsokat betartod, akkor már te is segítettél abban, hogy a Földünk egészségesebb legyen.

Figyeld, a DAGAD DZSEM ..... akciókat!

Igyál PIAC VESZT ..... !

Ne tárgyakat ajándékozz, hanem ÉLET KEMÉNY ..... !

Éheztesd a ÁTKKU ..... !

Ültess a balkonra ÖNTVÉKENY HASZON ..... !

Sokkal jobban megéri KRÉM TI ..... felvágottakat, sajtokat venni.

5. feladat — Miből készült?

5 pont

A képek melletti lehetőségek közül válaszd ki, miből készülhettek ezek a tárgyak?

1. műanyag flakon

2. gumiabroncs

3. raklap

1. papírguriga
2. újságpapír
3. műanyag kupak

1. tojástartó
2. dió
3. papírguriga

1. PET palack
2. gumiabroncs
3. borosüveg

1. sodrott újságpapír
2. pólófonal
3. műanyag szalag

Irodalom:

<https://tudatosvasarlo.hu/a-tudatos-vasarlo-12-pontja/>

<http://fna.hu/mittehetsz/hetikihivas>

nemzeti parkok honlapja

Wikipédia

<https://www.nkp.hu/>

Bükkal Nemzeti Park

6. feladat — TALÁLJ RÁ A VÁLÁSOKRA!

9 pont

Mikor érdemes és ajánlott elkezdeni a madarak téli etetését? Mivel és hogyan etessünk?
A következő kisfilmből többek között ez is kiderül:

<https://www.youtube.com/watch?v=FmnnZw07VwU>

✦ Miért vonulnak el a madarak melegebb éghajlatra?

.....
.....
.....

✦ Sorold fel a kisfilmben említett állandó (áttelelő) madarainkat!

.....
.....

✦ Hogyan készül a madárpogácsa?

.....
.....

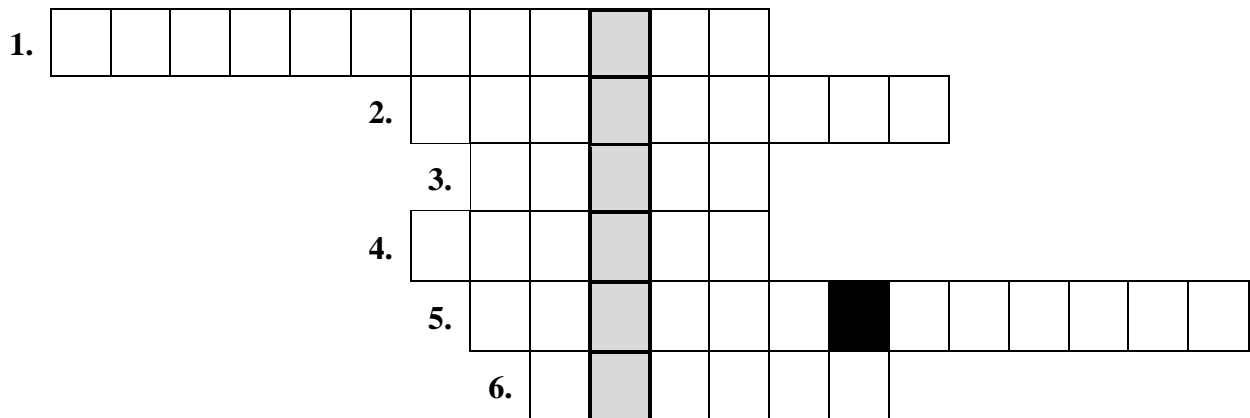
✦ Mivel nem szabad etetni a madarakat? Miért?

.....
.....
.....

7. feladat — KERESZTREJTVÉNY

7 pont

A keresztrejtvény helyes kitöltése esetén a Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet egy fokozottan védett természeti területének nevét kapod megfejtésül. (A számozott rubrikák nem részei a megfejtéseknek.)

Megfejtés: .....-völgy

1. E nagytermetű, védett bogárfajunk nevét a hímek megnagyobbodott, agancsra emlékeztető rágószervéről kapta. A tájvédelmi körzet tölgyeseiben találkozhatunk vele.
2. A terület fokozottan védett madara a *fehérhátú* .....
3. A helyi gyertyános égerligetek egyik értékes növényfaja a védett ..... *fogasír*.
4. Salgóházyán született ..... *Ferenc*, a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas és kétszeres Jászai Mari-díjas magyar színművész. A salgótarjáni színházat róla nevezték el.
5. Bükköskhöz kötődő, fokozottan védett bogárfajunk, mely a Duna-Ipoly Nemzeti Park címerállata.
6. A honfoglaló magyar törzsek egyikének a neve volt, mely ótörök eredetű szó, jelentése fejedelem, alkirály. Nógrád megye székhelyének nevében szerepel.

Forrás: https://www.bnpi.hu/msite/194/bk_4_q3052_tajvedelmi_korzetek.pdf

Hortobágyi Nemzeti Park

8. feladat

6 pont

Igazak vagy hamisak az alábbi állítások a daruval, a Hortobágyi Nemzeti Park címerállatával kapcsolatban. Ha hamis az állítás, javítsd ki, hogy igaz legyen.

- 1) Vélhetően a 19. század közepéig fészkel a Tisza által folyamatosan táplált mocsár-, berek-, ingoványrendszerben.
.....
- 2) Rendszeres vendége a Hortobágyinak, főleg télen tartózkodnak itt.
.....
- 3) Tavaszi itt tartózkodása igen rövid, gyorsan húznak északabbra, a fészkelőhelyeikre.
.....
- 4) Ősszel, a Hortobágyon a napi ritmusuk: napkelte előtt az éjszakázóhelyről a táplálkozóhelyre húznak. Délután inni mennek (keréknyomok, kátyúk, árasztások), majd pihenő következik, délután újból táplálkoznak. Napnyugtakor éjszakázóhelyükre érkeznek.
.....
- 5) Kedvenc éjszakázóhelyük a kukoricások, szántóföldek, táplálkozóhelyük pedig a halastavak, hiszen kizárólag apróbb termetű halakat fogyasztanak.
.....
- 6) Száraz, füves területeken fészkelnek, 10-12 tojást raknak.
.....

9. feladat

8 pont

A Hortobágyon számos madárfaj előfordul. Párosítsd össze a szavakat úgy, hogy fajneveket kapjatok.

kormos	kócsag
szürke	vércse
nagy	réce
kanalas	ölyv
barna	cankó
pusztai	szerkő
kék	rétihéja
pajzsos	gém

.....

.....

.....

Forrás:

<https://www.hnp.hu/hu/szervezeti-egység/termeszetvedelem/oldal/a-hortobagy-termeszeti-es-kulturalis-ertekei>

<https://www.hnp.hu/hu/szervezeti-egység/turizmus/vadaspark/oldal/lakoink>